

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

Høring vedrørende anbefalinger for en sammenhængende sundhedsindsats ved akut opstået sygdom og skade

Danske Fysioterapeuter finder det glædeligt, at der med anbefalingerne er taget initiativ til at planlægge og forbedre den videre vej for akutindsatsen i Danmark. Samtidig må vi desværre konstatere, at der mangler visioner i udspillet. Foreningen tilslutter sig målet om at ensarte akutindsatsen og højne kvaliteten, men vi finder, at udspillet er for ukonkret og uambitiøst ift. målet om at sikre rette kompetencer og bedst mulig ressourceudnyttelse. Høringsudkastet mangler konkrete beskrivelser af, hvordan målene realiseres på den enkelte matrikel – til gavn for patienterne. Danske Fysioterapeuter vil derfor pege på områder, hvor anbefalingerne med fordel kan uddybes for at opnå den bedste løsning på akutindsatsen.

Dato:

12-12-2019

Email:

sf@fysio.dk

Tlf. direkte:

3341 4659

Fysioterapeuter har specialviden om skader på muskler og led

I baggrundsafsnittet for anbefaling 8 (ensartet organisering i akutklinikker og skadeklinikker) og 9 (kompetencer og lokalisering af akutklinikker) fremhæves det, at der bør sikres rette kompetencer og bedst mulig ressourceudnyttelse i akutindsatsen. Det nævnes således, at andre sundhedsfaglige personer i relevant omfang kan inddrages foruden læger og sygeplejersker. Her bør det helt tydeligt fremgå, at fysioterapeuter med særlige kompetencer inden for diagnostik og behandling i den akutte fase skal indgå på både akutklinikker og skadeklinikker.

Fysioterapeuter med speciale i diagnosticering og behandling i den akutte fase er kompetente til både at undersøge, diagnosticere og behandle patienter med akutte og subakutte muskuloskeletale skader og tilstande inden for det fysioterapeutiske område, og kan selvstændigt fungere som første kontakt til denne patientgruppe. Derudover kan fysioterapeuter også med fordel fungere som sekundær behandler på de almen medicinske fælles akutmodtagelser¹.

De særlige kompetencer, som gør fysioterapeuter til en værdifuld faggruppe i ovenstående arbejdsfunktioner er, at fysioterapeuter forud for diverse behandlingstiltag selvstændigt og sikkert optager fyldestgørende og relevante skadesanamneser, undersøger skadens omfang, foretager fyldestgørende objektive undersøgelser og kontakter relevante tværprofessionelle samarbejdspartnere ved behov. Desuden er det en kernekompetence for fysioterapeuter at vejlede i genoptræningsprincipper og egnede aktiviteter. Ligeså er det en ker-

nekompetence for faggruppen at vurdere behovet for superviseret genoptræning samt ved behov udarbejde genoptræningsplaner i samarbejde med patienten.

Erfaringer med fysioterapeuter i den akutte sundhedsindsats

På flere af landets nuværende skadestuer og fælles akutmodtagelser indgår fysioterapeuter allerede med stor succes som fast del af kompetenceressourcen¹. Erfaringer viser, at de specialiserede fysioterapeuter er af stor værdi for den akutte sundhedsindsats ved både at styrke effektiviteten, kvaliteten og patienttilfredsheden. Patienter med muskuloskeletale skader og tilstande, der er blevet tilset af en fysioterapeut, oplever væsentligt kortere ventetider², de oplever færre smerter, og de har en forbedret funktionsevne sammenlignet med patienter der ikke er blevet tilset af en fysioterapeut³. Det er tillige sikkert at integrere fysioterapeuter i den akutte sundhedsindsats, da der hverken er tegn på, at patienter udsættes for fejl diagnoser, eller at patienterne oplever utilsigtede hændelser som følge af fysioterapeuternes arbejde².

Dansk Selskab for Akutmedicin er meget positive over for fysioterapeuters virke i både skadestuen og på de fælles akutmodtagelser. Selskabet har ytret stor støtte til to nye nationale kompetenceprofiler for fysioterapeuter med funktion i helholdsvis skadestuen og med akutte medicinske patienter – hvoraf førstnævnte er vedhæftet dette høringssvar. Henrik Ømark, næstformand i Dansk Selskab for Akutmedicin har endvidere udtalt: *"Fysioterapeuter i skadestuen bidrager væsentligt til at kvalificere den traditionelle lægefaglige skadesbehandling inden for særlige muskuloskeletale områder, hvor en biomekanisk tilgang til hurtig rehabilitering ofte har meget stor værdi for vores patienter i den akutte fase"*.

Hensigtsmæssig ressourceanvendelse

I anbefaling 25 advokeres for assistance af speciallæger i ortopædisk kirurgi på akutsygehuse med somatiske funktioner. Denne regel kan dog lokalt afviges ud fra vurdering af omfang og tyngde af skader. Dette vidner om et fornuftigt mål om højeffektiv brug af speciallæger. Også her bør de fysioterapeutiske kompetencer integreres i anbefalingerne, da nogle patienter med fordel kan undersøges, diagnosticeres og behandles af fysioterapeuter frem for speciallæger i ortopædisk kirurgi. Flere undersøgelser viser, at det er omkostningseffektivt at lade fysioterapeuter udrede patienter sammenlignet med speciallæger i ortopædisk kirurgi⁴. Dette kan således bidrage til realisering af det generelle mål om at sikre den mest hensigtsmæssige ressourceanvendelse i det samlede sundhedsvæsen.

Rigtig mange henvendelser på de danske skadestuer og akutmodtagelser er patienter med akutte skader på muskler og led. Med udgangspunkt i ønsket om rette kompetencer og bedst mulige ressourceudnyttelse bør fysioterapeuter være en integreret del af visionen for den akutte sundhedsindsats de næste ti år. Indsatsen vil på den måde være målrettet de henvendelser, vi ser i akutklinikkerne, og samtidig indebære en aflastning for bl.a. speciallæger i ortopædisk kirurgi.

Svækket kardiologisk beredskab

Afslutningsvis støtter Danske Fysioterapeuter op om Hjerteforeningens høringskommentarer og undrer sig over svækkelsen af det kardiologiske beredskab i de nye anbefalinger for en sammenhængende akutindsats. Det er en alvorlig svækkelse for patienter med hjerteproblemer, at der ikke længere kræves vagtberedskab af speciallæger i kardiologi og sikkerhed for udredelse med ekkokardiografi.

Danske Fysioterapeuter henviser desuden til hørings svar fra Dansk Selskab for Fysioterapi.

Med venlig hilsen

Sille Frydendal

Faglig chef

---

¹ Juneja, H., Platon, R., Soerensen, U. M. & Praestegaard, J., 2019. The Emergency Physiotherapy Practitioner (EPP) – a descriptive case study of development and implementation in two Danish hospitals. *European Journal of Physiotherapy*, 11 3.pp. 1-8.

² Sutton, M., Govier, A., Prince, S. & Morphett, M., 2015. Primary-contact physiotherapists manage a minor trauma caseload in the emergency department without misdiagnoses or adverse events: an observational study. *Journal of Physiotherapy*, 1 4, 61(2), pp. 77-80.

³ Pothiwala, S., Hao, P., & Mark, L. (1. 1 2017). Potential impact of early physiotherapy in the emergency department for non-traumatic neck and back pain. *World Journal of Emergency Medicine*, 8, 110-115.

⁴ Trøstrup, J., Juhl, C. & Mikkelsen, L., 2017. Effect of extended scope physiotherapists assessments in orthopaedic diagnostic setting: a systematic review. *Physiotherapy*, 30 8.